

[Gustav Pedersen.]

Sikkert langt de fleste af de forøgede Byrder vil møde megen Kritik eller vil i hvert Fald blive modtaget med megen Kølighed ude i Befolkningen. Det er der for saa vidt ikke noget mærkeligt i. Ingen kan være forbavset over, at Forbrugerne, naar de faar Prisforhøjelser ud over dem, der kommer ad anden Vej, reagerer og føler en vis Utilfredshed. Det maa imidlertid understreges meget stærkt, at her er Spørgsmaalet ikke, om man synes om det eller ej, Spørgsmaalet er, om det er nødvendigt. Hvis man læser Finanslovsforslaget for det kommende Finansaar, er der vist ingen, der behøver at være i Tvivl om, at det er uomgængelig nødvendigt for Staten baade at bevare de Indtægter, der hidtil er indkommet gennem den Lov, der nu udløber, og at forøge Indtægterne for at skaffe de Midler, som er nødvendige.

Der kan selvfølgelig siges, at det er et Spørgsmaal, om det er rigtigt at give Lettelse med den ene Haand og lægge nye Byrder paa med den anden Haand. Jeg tror nu alligevel, at de Lettelse, der ligger i Lovforslaget, paa et af de vigtigste Omraader inden for vort Samfundsliv er af saa afgørende Betydning, at det vil være forsvareligt at gennemføre de nye Byrder, selv om jeg ikke dermed vil paastaa, at det er underordnet, om disse paalægges eller ej.

Dér, hvor der virkelig ligger Penge i de nye Satser, er paa Varer, som igennem meget lange Perioder har maattet holde for, naar Staten skulde have sine Indtægter forøget. Det gælder for Tobakken, og der er vel ikke noget mærkeligt i, at Tobakserhvervet, baade Industrien og de handlende, betragter sig som en Slags almindelig Prügelnabe, hver Gang Samfundet er i økonomisk Trang. Der er vel heller ingen Grund til at hævde, at det drejer sig om en saa umoralsk Luksus, at man ligefrem har en vis Forpligtelse til at lægge nye Skatter paa, men vi har paa den anden Side Lov til at sige, at selv om man ikke misunder heller de mindre bemidlede de Cigarer, Cerutter og Cigaretter, som de nu føler Trang til, er det ikke en saa absolut nødvendig Forbrugsartikel, at man kan forbigaa den, naar det drejer sig om at lægge Byrderne dér, hvor de rammer det nødvendige Forbrug mindst muligt.

Der ligger i Skatten en vis Cadeau til det beskæftigelsesmæssige. Ellers vilde Afstanden mellem Skatten paa Cigaretter og Cigarer have været større, for der er naturligvis ingen Tvivl om, at de 4 Øre paa Cigaren er lempeligere end de 2 Øre paa

Cigaretten. Men jeg har den Opfattelse, at det beskæftigelsesmæssige paa dette Omraade har Ret til et vist Hensyn. Nu kan det anføres, at Beskæftigelsen jo ikke er i Farezonen i Øjeblikket. Der er ingen Tvivl om, at uanset om man lægger 4 eller 6 Øre paa Cigarerne, vil de blive solgt, saa længe de Kvanta, der produceres, ikke er større, end Tilfældet er nu. Naar man henvender sig til Cigarhandleren for at købe Cigarer, faar man i hvert Fald ikke den Opfattelse, at der er Lagre af en saadan Størrelse, at de ikke kan sælges, selv om Prisen forhøjes med 4 Øre. Men det er klart, at naar det drejer sig om en Skat som den, der er Tale om her, saa maa man se Spørgsmaalet paa noget længere Sigt end lige den allernærmeste Situation, og da er der af Hensyn til Beskæftigelsesmulighederne en vis Interesse i, at Cigarerne er noget lempeligere beskattet end Cigaretterne, der er et afgjort Masseindustriprodukt, hvor Beskæftigelsen ikke svinger saa forfærdelig meget ved en mindre Ned- eller Opgang i Produktionen.

Øllet hører ogsaa til de Varegrupper, som en Finansminister gennem Tiderne altid har skelet efter, naar nye Skatter skulde til, og det Spørgsmaal kan selvfølgelig rejses: Hvor længe vil Øllet være i Stand til at bære en fortsat stigende Skat, uden at det giver Bagslag økonomisk? Svaret vil i alle Tilfælde blive Gætteværk, ogsaa fordi de økonomiske Forhold for et Land jo ikke vil være ens i de forskellige Perioder, hvor de forskellige Skatter bliver paalagt. Men det er i hvert Tilfælde min Opfattelse, at selv om denne Skat skulde give noget mindre end beregnet, altsaa i fiskal Henseende i nogen Grad skulde svigte, vil der ikke være nogen stor Ulykke i det. Det har jo vist sig, at Skatternes Virkning paa Forbruget af Øl og stærke Drikkevarer har været af en saadan Karakter, at selv om de maaske økonomisk har øvet Fortræd, har de paa den anden Side medført visse samfundsmæssige Fordele, som heller ikke maa lades ude af Betragtning. Men det afgørende er, at det ogsaa her i første Række drejer sig om at faa de nødvendige Midler til Raadighed og saa prøve at lægge Byrderne dér, hvor de rammer det nødvendige Forbrug mindst muligt, og uanset om man har den ene eller den anden Stilling til alkoholholdigt Øl, Vin eller Spiritus, saa er der vel ingen, der vil paastaa, at disse Varegrupper hører til de almindelige, nødvendige Forbrugsartikler. Man kan jo faa andet at drikke til sin Mad end spiritusholdigt Øl, Vin eller Spiritus.

Tilbage bliver saa den Afgift, som baade har været mest diskuteret, og som for saa